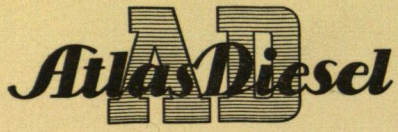


*H. Jansson / EB*



ÅRSREDOVISNING OCH  
REVISIONSBERÄTTELSE  
FÖR ÅR 1951





**AD**  
*Atlas Diesel*

---

**ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA** hålles å Stockholms Enskilda Banks huvudkontor, Stockholm, onsdagen den 16 april 1952 kl. 9.15 f. m. För rätt till deltagande i bolagsstämmans förhandlingar fordras enligt bolagsordningen anmälan hos styrelsen senast kl. 16 tredje dagen före bolagsstämman. Den utdelning som kan komma att beslutas av bolagsstämman tillhandahålles hos Stockholms Enskilda Bank AB i Stockholm mot kupong nr 15.

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Aktiebolaget Atlas Diesel får härmed avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1951.

Efterfrågan på bolagets produkter har varit god, och summan av ingångna beställningar har under 1951 varit större än under 1950. Bolaget har haft förmånen av en något bättre tillgång på arbetskraft än tidigare, och antalet anställda arbetare har därför under året något ökat. Som följd härav samt på grund av en ökad försäljning av produkter tillverkade av andra företag har omsättningen visat fortsatt ökning. Fakturerade leveranser under 1951 uppgå till 109.590.841 kronor, under det att motsvarande siffra för 1950 var 83.386.346 kronor. Summan av de vid årsskiftet inneliggande beställningarna är något högre än föregående år, vilket har sin förklaring i att produktionen icke kunnat höjas i samma takt som ingångna beställningar ökat. Ordergångens under den förflutna delen av



innevarande år är mycket tillfredsställande, och bolaget kan räkna med full sysselsättning under 1952.

Antalet avlönade arbetare uppgick under året till i medeltal 1.404 mot 1.337 under föregående år. Medeltalet övriga i bolagets tjänst anställda personer var 719 mot 655 under 1950. Under 1951 har utbetalts till styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare 936.242 kronor, till arbetare 12.678.313 kronor och till övriga befattningsinnehavare 8.033.130 kronor.

Bolagets verksamhet inom dieselmotorområdet har under året avvecklats, och den härigenom frigjorda tillverkningskapaciteten har praktiskt taget helt och hållet tagits i anspråk för tillverkning av kompressorer och bergbormaskiner.

Bolagets försäljningsorganisation, i främsta rummet den som arbetar på exporten, har ytterligare utbyggts, och bolagets produkter ha i allt större omfattning vunnit insteg på de utländska marknaderna: Av de totala leveranserna under 1951 gingo  $\frac{2}{3}$  till utlandet, och av de ingångna beställningarna kommo likaledes  $\frac{2}{3}$  därifrån.

Bolagets dotterföretag ha i allmänhet visat tillfredsställande resultat. AB Sicklahus har emellertid fått vidkännas en förlust, vilken såsom av vinst- och förlusträkningen framgår, föranlett ett bidrag till detta dotterbolag.

Såsom anförts i föregående års förvaltningsberättelse har bolaget förvärvat samtliga aktier i AB Injector. En planerad omläggning av verksamheten hos detta företag har medfört vissa extraordinära kostnader och avskrivningsbehov, varför styrelsen ansett bolaget böra bidra därtill med ett belopp av 995.000 kronor.

Under verksamhetsåret ha förvärvats 1.555 av samtliga 1.600 aktier å nominellt 250 kronor i AB Växlar och Signaler (Avos) i Örebro. Avsikten med detta aktieförvärv har varit att utöka produktionsmöjligheterna genom att till denna industri förlägga tillverkningen av pneumatiska lastmaskiner, hasplar och lyftblock m. m.

Ett nybildat holdingbolag, Holcop Ltd., Johannesburg, vars samtliga aktier innehas av bolaget, har förvärvat en större aktiepost i Delfos Ltd., Benoni, Syd-Afrika.



Disponibla vinstmedel enligt upprättad koncernbalansräkning uppgå till 18.572.000 kronor.

Björneborgs Jernverks AB:s balansräkning per 31 december 1951 bifogas. Som av denna framgår har järnverket ökat sitt aktiekapital från 1.500.000 kronor till 2.500.000 kronor. Kapitalökningen har skett genom en nyemission till pari, vilken helt övertogs av bolaget.

Beträffande resultatet av årets verksamhet kan nämnas, att bolaget genom den avsevärt ökade omsättningen uppnått en högre bruttovinst än föregående år. Därtill kommer att avvecklingen av motortillverkningen även i år satt spår efter sig i vinst- och förlusträkningen genom en realisationsvinst å det avvecklade lagret av motorer och delar därtill å i det närmaste 3 miljoner kronor. Den lagerökning för annat material, som ägt rum under året, har nedskrivits till de priser som gälla för lagret i övrigt, och varulagren i sin helhet få anses upptagna till mycket betryggande värden.

Avskrivningar å byggnader ha i bokslutet verkställts enligt oförändrade grunder:

Fabriksbyggnader av sten med 21½ % av anskaffningsvärdet					
» » trä » 5 % » »					
Bostadsbyggnader » » » 2 % » »					
Provisoriska träbyggnader » 20 % » »					

Bolagets bostadsfastigheter voro vid årsskiftet brandförsäkrade för 1.073.000 kronor. Deras taxeringsvärden uppgingo samtidigt till inalles 751.600 kronor. Fabriksfastigheterna voro brandförsäkrade för 9.620.000 kronor och taxerade till 4.878.000 kronor.

Under året anskaffade maskiner och inventarier ha helt avskrivits.

Bolagets maskiner och inventarier jämte bilar voro vid årsskiftet brandförsäkrade för 28.080.425 kronor.

På grund av den starkt ökade exportförsäljningen uppvisa fordringar hos dotterbolag en betydande stegring under verksamhetsåret. De långa avstånden och kraven på tillfredsställande lagerhållning i



ett stort antal länder göra att jämförelsevis lång tid förflyter, innan exporterade varor omsätts i penningar.

Såsom av vinst- och förlusträkningen framgår har i bokslutet av-  
satts 1.500.000 kronor till Pensionsstiftelsen.

Angående bolagets ställning och resultatet av dess verksamhet hänvisas i övrigt till närslutna balansräkning samt vinst- och förlusträkning. Därav framgår bl. a. att till bolagsstämman förfogande stå, *dels* årets vinst Kr. 5.991.932: 70, *dels* ock vinstmedel balanserade från tidigare år Kr. 2.833.429: 68, eller tillhopa Kr. 8.825.362: 38.

Styrelsen och verkställande direktören föreslå, att dessa vinstmedel disponeras på så sätt att

till skuldregleringsfonden avsättes .....	Kr. 850.000:—
» aktieägarna utdelas 10 % + 2 % bonus (Kr. 3:— per aktie) .....	» 1.828.710:—
» dispositionsfonden avsättes .....	» 5.619.625:—
samt att i ny räkning balanseras .....	» 527.027: 38
	<u>Kr. 8.825.362: 38</u>

För att tillgodose det av bolagets växande rörelse framkallade behovet av kapital liksom för att ernå en mera tillfredsställande proportion mellan omslutning och aktiekapital har styrelsen funnit det påkallat att aktiekapitalet ökas genom *dels* en kontantemission och *dels* en fondemission.

I anledning härav föreslås

att en kontantemission av 203.190 aktier genomföres till en kurs av Kr. 35:— per aktie, sålunda att bolagets aktieägare ha företräde att teckna en ny aktie för tre förutvarande;

samt att dispositionsfonden, efter här ovan föreslagen avsättning utgörande Kr. 7.619.625:—, överföres till aktiekapitalet, varigenom aktieägarna erhålla rätt att för två förutvarande aktier erhålla en ny.

Samtliga nya aktier avses bliva berättigade till vinstutdelning från och med för år 1952.

# BALANSRÄKNING

	<i>Tillgångar</i>	Kronor
<b>Anläggningstillgångar</b>		
Tomter .....	1.915.838:—	
Fabriksfastigheter .....	6.864.895:—	
Bostadsfastigheter .....	934.805:—	
	7.799.700:—	
Avgår ackumulerade avskrivningar .....	3.775.362:—	
	4.024.338:—	
Maskiner och inventarier .....	16.156.535:—	
Avgår ackumulerade avskrivningar .....	16.156.534:—	
	1:—	5.940.177:—
<b>Investeringar i dotterbolag och övriga företag</b>		
Aktier i dotterbolag .....	6.890.011:—	
» i andra bolag .....	300.000:—	
Fordringar hos dotterbolag .....	29.674.211: 21	
» » andra bolag .....	50.000:—	36.914.222: 21
<b>Omsättningstillgångar</b>		
Råmaterial .....	3.232.019:—	
Varor under tillverkning .....	4.646.685:—	
Hel- och halvfabrikat .....	6.402.290:—	
	14.280.994:—	
Kundfordringar .....	12.697.838: 81	
Övriga fordringar .....	1.607.317: 27	
	14.305.156: 08	
Spärrkonto hos Sveriges Riksbank .....	653.769: 43	
Accepterade växlar .....	26.093: 50	
Kassa, bank och postgiro .....	1.233.027: 67	
	1.912.890: 60	30.499.040: 68
<b>Ställda pantar</b>		
Fastighetsinteckningar .....	4.700.000:—	
Förlagsinteckningar .....	8.500.000:—	
Depositionsbevis (Ingår i »Kassa, bank och postgiro») .....	607.600:—	
	Kronor	73.353.439: 89



per den 31 december 1951

	<i>Skulder</i>	Kronor
<b>Eget kapital</b>		
Aktiekapital .....	15.239.250:—	
Reservfond .....	3.047.850:—	
Skuldregleringsfond .....	910.000:—	
Dispositionsfond .....	2.000.000:—	
Investeringsfond för byggnader .....	4.000.000:—	
	25.197.100:—	
<b>Vinstmedel</b>		
Vinst enligt balansräkningen den 31 december 1950 .....	5.353.304: 68	
Avgår: 10 % utdelning .....	1.523.925:—	
Avsättning till reservfonden .....	515.950:—	
»    »    skuldregleringsfonden .....	480.000:—	
	2.833.429: 68	
1951 års vinst .....	5.991.932: 70	
	8.825.362: 38	34.022.462: 38
<b>Långfristiga skulder</b>		
3½ % Obligationslån av år 1941 .....	2.444.000:—	
AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse .....	3.495.059:—	5.939.059:—
<b>Kortfristiga skulder</b>		
Leverantörsskulder .....	6.326.863: 70	
Växelskulder .....	8.091.587: 34	
Förskott från kunder .....	1.774.234: 63	
Skulder till dotterbolag .....	1.421.863: 70	
»    »    övriga .....	3.219.632: 46	
Anställdas preliminärskatt .....	893.707: 03	
1952 års amortering å 3½ % obligationslån	228.000:—	
Bankskulder .....	5.384.930: 65	
Oguldna och beräknade skatter .....	6.051.099:—	33.391.918: 51
<b>Ansvarsförbindelser</b>		
Diskonterade växlar .....	3.813: 35	
Övriga ansvarsförbindelser .....	5.365.410: 35	
Sammanlagda beloppet av under året utbetalda pensioner, utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits som skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse .....	79.747: 56	
	Kronor	73.353.439: 89

# VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

för år 1951

		Kronor
Vinst av rörelsen .....		17.569.665: 75
Förvaltningskostnader .....		3.457.452: 31
		<hr/> 14.112.213: 44
<b>Extraordinära intäkter</b>		
Återvunnen reserv i lager (som följd av motortillverkningens avveckling) .....	2.935.500: —	
Försålda maskiner .....	2.510: —	2.938.010: —
		<hr/> 17.050.223: 44
<b>Avskrivningar</b>		
Byggnader .....	245.338: —	
Arbetsmaskiner och bilar .....	2.172.290: —	2.417.628: —
		<hr/> 14.632.595: 44
<b>Inkomsträntor m. m.</b>		
Räntor från dotterbolag .....	181.214: —	
» » övriga .....	113.275: 19	
Utdelning från dotterbolag .....	203.849: 52	
Provisionsinkomster från dotterbolag .....	18.000: —	516.338: 71
		<hr/> 15.148.934: 15
<b>Utgiftsräntor</b>		
Räntor till dotterbolag .....	—: —	
» » övriga .....	407.001: 45	407.001: 45
		<hr/> 14.741.932: 70
<b>Extraordinära kostnader</b>		
Koncernbidrag till Injector Company AB ..	995.000: —	
» » AB Sicklahus .....	180.000: —	1.175.000: —
		<hr/> 13.566.932: 70
<b>Diverse avsättningar</b>		
Atlas Diesels Pensionsstiftelse .....	1.500.000: —	
Personalens semesterkassa .....	100.000: —	1.600.000: —
		<hr/> 11.966.932: 70
<b>Skatter</b> .....		5.975.000: —
		<hr/> <hr/> Återstår nettovinst kronor 5.991.932: 70

Nacka den 1 mars 1952

*M. Wallenberg*

*F. G. Liljenroth*

*Nils von Steyern*

*C. Tarras Sällfors*

*H. Pyk*

*Walter Wehtje*

Under hänvisning till vår revisionsberättelse intyga vi, att förestående balanssamt vinst- och förlusträkningar överensstämmer med bolagets räkenskaper.

*L. T. Bohlin*

*Olof Regnstrand*



# AKTIEFÖRTECKNING

## Aktier i dotterbolag

1.555 aktier à kr. 250:— i AB Växlar och Signaler, Örebro .....	1.420.000:—	
25.000 aktier à kr. 100:— i Björneborgs Jernverks AB, Björneborg .....	2.300.000:—	
1.000 aktier à kr. 100:— i AB Eccoverken, Skara .....	470.000:—	
25.000 aktier à kr. 100:— i Injector Company AB, Stockholm .....	2.500.000:—	
2.000 aktier à kr. 100:— i AB Sicklahus, Nacka .....	200.000:—	
102 aktier à ptas 500:— i Atlas Diesel S.A.E., Madrid .....	1:—	
298 aktier à n.kr. 1.000:— i A/S Atlas Diesel, Oslo .....	1:—	
39.996 aktier à £ 1.— i Atlas Diesel Co., Ltd., Wembley .....	1:—	
4.974 aktier à frcs 1.000:— i Atlas Polar S.A., Paris .....	1:—	
1.000 aktier à fmk 1.000:— i Atlas Tryckluftmaskiner AB, Helsingfors .....	1:—	
10 andelar à turk. £ 1.000:— i Atlas Türk Ltd., Ortakligi, Istanbul .....	1:—	
156.000 aktier à 5/— i Delfos Ltd., Benoni, Syd-Afrika .....	1:—	
1.000 aktier à £ 1.— i Hesselman Motor Corp., Ltd., London .....	1:—	
12 aktier à fl. 1.000:— i N.V. Holland-Atlas, Rotterdam .....	1:—	
430 aktier à frcs 1.000:— i Sociéte Marocaine de l'Air Comprimé, Casablanca	1:—	
102 aktier à £ 1.— i Holcop Ltd., Johannesburg, Syd-Afrika .....	1:—	6.890.011:—

## Aktier i andra bolag

3.000 aktier à kr. 100:— i Svensk Interkontinental Lufttrafik AB, Stockholm .....	300.000:—
<b>Kronor</b>	<b>7.190.011:—</b>



# REVISIONSBERÄTTELSE

## FÖR AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Undertecknade, som av ordinarie bolagsstämma utsetts att granska bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, avgiva härmed följande berättelse rörande granskningen för år 1951.

Vi hava tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämna upplysning om bolagets samt koncernens ekonomi och förvaltning, granskat styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning ävensom den för oss framlagda koncernbalansräkningen, samt i övrigt vidtagit de granskningsåtgärder som vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna hava siffergranskats av Bohlins Revisionsbyrå Aktiebolag.

Reviderade bokslut hava vid avgivandet av denna berättelse icke förelegat från ett antal dotterbolag. Aktiebolagslagens föreskrifter angående aktieinnehav och koncernredovisning hava fullgjorts. Förslaget till vinstdisposition innefattar lagstadgad fondavsättning och den föreslagna vinstutdelningen får med hänsyn till koncernens ställning och resultat icke anses stå i strid mot god affärssed.

Vi hava icke något att erinra mot att till AKTIEBOLAGET ATLAS DIESELS PENSIONSSTIFTELSE överförts ett belopp av kronor 1.500.000. Särskild revisionsberättelse har av oss avgivits rörande denna pensionsstiftelse, som är en fri stiftelse och står under egen förvaltning.

Vi hava icke funnit anledning till anmärkning i avseende å de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, bolagets bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Vi tillstyrka, att bolagsstämman

fastställer den av styrelsen och verkställande direktören upprättade samt av oss påtecknade balansräkningen,

beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under år 1951, samt

disponerar till förfogande stående vinstmedel enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag, häri inbegripet den föreslagna fondemissionen.

Nacka den 1 april 1952

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

Auktoriserade revisorer



# BALANSRÄKNING

per den 31 december 1951 för  
BJÖRNEBORGS JERNVERKS AB  
(inkl. Björneborgs Fastighets AB)

## Tillgångar

Anläggningstillgångar		Kronor
Skogs- och jordbruksfastigheter .....	161.274:—	
Industrialanläggningar och bostäder .....	4.532.203:—	
Maskiner och ugnar .....	2.444.158:—	7.137.635:—
<b>Omsättningstillgångar</b>		
Råmaterial, hel- och halvfabrikat .....	1.913.704: 32	
Fordringar .....	3.434.593: 97	
Aktier .....	15.253:—	
Kassa och banktillgodohavanden .....	50.672: 81	5.414.224: 10
	<b>Kronor</b>	<b>12.551.859: 10</b>

## Skulder

<b>Eget kapital</b>		
Aktiekapital .....		2.500.000: —
Reservfond .....		300.000: —
Skuldregleringsfond .....		40.000: —
Balanserad vinst .....	570.648: 58	
Årets vinst .....	43.644: 44	614.293: 02
		<b>3.454.293: 02</b>

## Långfristiga skulder

Obligationslån .....	1.183.000: —	
Inteckningslån .....	1.053.500: —	
Förlagslån .....	1.000.000: —	
Reverslån .....	2.000.000: —	5.236.500: —

## Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder m. m. ....	2.215.019: 77	
Innestående lön och semesterersättning ....	350.631: 07	
Skattereserv .....	1.440: —	
Bankskulder .....	1.293.975: 24	3.861.066: 08
	<b>Kronor</b>	<b>12.551.859: 10</b>







Stockholm  
A.-B. Ekström  
1952